

Växtodlingsåret i Västsverige (Försök i Väst) 2010

Ulf Axelson, Hushållningssällskapet, Skara

Växtodlingsåret 2010 inleddes med blöta förhållanden vid sådd av höstrapsen. Mer nederbörd än normalt föll under juli och augusti 2009. Även sådden av höstsäden inleddes med en regnperiod i slutet av augusti och början av september. En hel del höstsädesfält såddes relativt sent, med dålig utveckling som följd på grund av nederbörd även under oktober. Temperaturen under oktober var dessutom lägre än normalt inte bara i Västsverige utan i hela landet. November var sedan blötare och varmare än normalt med på flera håll högre medeltemperatur än oktober.

På den blöta hösten följde sen en mycket kall och snörik vinter. Den första snön föll i mitten på december och låg sedan kvar till månadskiftet mars- april. Under snötäcket var tjälen i det närmaste obefintlig. I Götaland var januari kallast sen 1987.

Utvintring men gynnsamt vårbruk

Den kalla vintern avslutades med en snabb snösmältning i månadskiftet mars april, där det mesta vattnet försvann rakt ned på grund av bristen på tjäle. April var sedan varmare och torrare än normalt vilket på de flesta håll gav ett gynnsamt vårbruk. I Värmland försenades dock vårbruket på grund av stora nederbördsmängder i mitten av april.

I området förekom mycket utvintring av höstsäd. I råg var orsaken främst snömögelangrepp, främst i direktsådda fält och fält med mycket halmrester. Snömögel förekom även i rågvete och höstvete men mycket av utvintring orsakades här av svaga grödor och kall, lång vinter.

På Dalboslätten utvintrade uppskattningsvis en tredjedel av höstsäden och i Värmland en ännu större andel. Höstrapsen klarade däremot vintern relativt bra i hela området.

Efter en del regn i maj och början av juni inleddes en torkperiod som varade till mitten på juli.

Vallskördarna bärgades under relativt bra förhållanden förutsatt att 2:a skörden inte kom in i regnperioden som startade i juli

Regnperioden varade sedan i princip augusti ut, med mycket stora mängder nederbörd på en del håll. Några veckors mindre regn i början på september räddade skörden.

Inledningen på 2011 års växtodlingsår blev också besvärlig. Eftersom skörden försenades så blev höstsådden också sen. Mycket av den planerade höstrapssådden fick även ställas in. Stora arealer höstvete såddes i månadskiftet september- oktober och eftersom oktober blev kall utvecklades grödorna långsamt.

Svamp och insekter

Vädret under försommaren gynnade infektion och spridning av svartpricksjuka i vete vilket gav väldigt starka angrepp som sedan kom av sig på grund av den torra perioden i juli. Vad gäller rostsjukdomar förekom starka angrepp av gulrost i rågvetesarterna Dinaro och Cando.

Det intensiva regnandet i slutet av juli och början av augusti medförde starka angrepp av chokladfläcksjuka i åkerböna och potatisbladmögel i potatisen.

Vad gäller insekter var det inga större angrepp med undantag av kraftiga inflygning av stritar i potatis och i enstaka vårrapsfält angrepp av den sällan förekommande kålmalen.